



IN MEMORIAM

José Luis Miguel Salla

Conten d'un ministre alemany d'assumptes exteriors, Hans-Dietrich Genscher, que va hi haver una accident aeri entre dos aparells i en els dos viatjava el ministre..., tal era la frenètica activitat que desenvolupava. Fem valdre el símil. Conten de José Luis que més d'una vegada se l'havia vist en dos actes culturals de Castelló al mateix temps: amb un recital al Principal i la presentació d'un llibre a Babel, en una conferència a l'Ateneu i una audició musical al Paranimf. Ell estava en tot, gaudia de tot i coneixia a tots.

Érem, any dalt, any baix, de la mateixa generació. Acaronats en pobles d'interior, ell del Millars, jo de l'Espadà; de famílies preocupades perquè els fills estudiaren: primera generació d'universitaris, crescuts en els últims moments del franquisme i llançats al espai civil i públic amb aquell crit de llibertat i de vida, que a tots identificava: «Llibertat, amnistia i estatut d'autonomia». Guiats per Raimon i una cançó: «Al vent». Alguna vegada ho havíem comentat: els dos vàrem estar en la manifestació de juliol de 1976 a València. La primera de les grans manifestacions i mare de les llibertats que van vindre després.

Ho sent!, Em dol!. Era un mestre. Vivia l'ensenyament públic amb veracitat i vehemència. Sabia que les societats



lliures i democràtiques es constitueixen sobre la base d'una educació igualitària, de qualitat, universal. Li agradava contar històries que captaren els alumnes i experimentava tot el sabor d'eixe instant inigualable que es produeix quan tota una classe quede en silenci, escoltant, expectant, atenta i traspasada per allò que dius, per allò que els contes. No passa tots els dies, però quan aquest fet miraculós es produeix el temps es deté, l'alumne aprèn i el professor dona gràcies per dedicar-se al que es dedica, la professió més encisadora del món. José Luis ho aconseguia i vivia la història, les històries.



Ja no està. Alegre, cordial, extravertit, afable, cuidava també la seua intimitat, tenia especial cura de la seua privacitat i són insondables, plurals i diversos els mil camins que escruta l'ànima humana. En algun d'aquests camins s'ens ha perdut el professor, el company, l'amic, el marit, el pare. Ja no podem recuperar-lo. Ho sentim. Quan les Parques parlen, tremolosos, temerosos, els humans callem i tant sols ens queda sentir i recordar.

Ho sentim i recordem un home bo, un professor entregat, un company acoïllidor. Trobarem a faltar el teu somriure, José Luis..... Trobarem a faltar el teu somriure.

José P. Martí Garcia
Director de l'IES Penyagolosa.





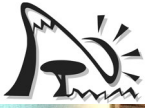
Estimat José Luis, ja ha passat un temps des que vas partir, i nosaltres, les teues companyes de Departament i, com no, la resta dels companys i companyes del centre, continuem sentint la teua absència. És per això que volem fer palès el teu pas per la vida, especialment per eixa part de la vida tan important per a tu com era el món educatiu, del qual no mai has deixat de formar part.

José Luis, tu com tants de nosaltres provenies d'un poble xicotet de l'interior de Castelló, Ludiente, fill d'una família modesta de la qual tu et vas convertir, junt amb la teua germana, en els primers universitaris -com va passar en tants i tants casos en una Espanya que tractava d'eixir d'una dictadura ferotge i d'un endarreriment secular, on la universitat, i per tant el progrés, només estava reservat a aquelles famílies que tenien possibles-

Des de ben menut a l'escola del poble vas destacar com a xiquet intel·ligent i curiós, tal i com recorda clarament qui va ser la teua mestra, Paquita Roca, amb la qual has mantingut contacte permanentment. Eixa curiositat, que mai t'abandonaria, et va portar a voler conèixer un món més ample que aquell on t'havia tocat nàixer i és per això que vas vindre a Castelló a estudiar el batxillerat. En

acabar aquest període formatiu vas optar per la carrera de Magisteri, especialitat en Ciències Socials, on els teus bons resultats acadèmics van ser premiats, tal i com la llei ho deia en aquell moment, amb una plaça fixa de mestre directament. I les teues ganes d'aprendre van continuar, i alhora que exercies com a mestre d'escola, vas estudiar la Llicenciatura d'Història a la Universitat de València. Aquesta titu-





El teus alumnes també han plorat la teua absència. La relació que establies amb ells no era la d'un simple professor sinó que més que la de professor era la d'un pare-parot. No els imposaves les coses, les negociaves i sobretot, te'ls guanyaves mitjançant l'afecte i l'estima. Sempre tenies un somriure per a ells i ells ho sabien, i et corresponien.

I tots nosaltres, els teus companys, docents i personal no docent del nostre centre, enyorem la teua veu, el teu somriure, la teua companyia. Ens ha costat molt acceptar que ens deixares, però ho hem hagut de fer perquè hem comprés que des de la teu llibertat has decidit arribar ja a Ítaca, a eixa mítica terra que tant hem cantat els de la nostra generació.

lació acadèmica, junt a una oposició, és la que et va portar a fer classes a l'Institut Penyagolosa, després d'haver passat per l'IES Vicent Castell de la nostra ciutat.

Tota una vida dintre de les aules! Tota la vida sentint, de manera inconscient, la mateixa flaire, tan característica dels centres educatius, una barreja d'olors de clarió, de joventut, de polsim, de paper, de calor humana, de bolis... I ací, en aquest ambient ple de veus d'adolescents, ple de rialles i, de vegades d'algun plor, és on notem, especialment, el teu silenci.

Arribaves cada dia de matí, puntual, amb la cartera pleníssima de llibres, quasi tan carregada com un escoler més, mai agafada per l'ansa, com caldria esperar, sinó sempre portada com si fos un fardell que recolzaves al teu maluc, ja que de tan plena temies que poguera trencar-se. I sempre arribaves corrent, i sempre, sempre, parlant amb algú de nosaltres, sense cap distinció. I ens parlaves de qualsevol tema interessant o ens explicaves l'agenda cultural de Castelló i de Benicàssim, recomanant-nos qualsevol dels actes als quals tu anaves, que n'eren molts, molts. Tothom et coneixia a Castelló, tothom



que tinguera un mínim d'inquietuds culturals sabia qui eres, perquè sempre estaves en tots els llocs interessants. Quina vitalitat! Quanta curiositat no satisfeta! Quines ganes de continuar aprenent! Tot t'interessava i de tot en treies profit.

I has decidit arribar molt més prompte del que tots esperàvem, i potser, fins i tot més aviat del que tu esperaves, estimat company. El teu camí no ha estat molt llarg, però si ple d'aventures i de coneixences, han sigut moltes les matinades i has après dels que saben. Sempre has portat al cor la idea d'Ítaca, sabies que era el teu destí. Ítaca t'ha donat el bell viatge i has volgut anar més lluny, sempre molt més lluny dels arbres caiguts que ara t'empresonaven, més lluny de l'avui que t'encadenava. Finalment hi has arribat. Aquesta terra t'ensenyarà, una vegada més, a trobar noves sendes que et conduiran al lloc on, per fi, trobaràs la pau.

Per sempre.

*Les teues companyes del
Departament
de Geografia i Història*





José Luis, company, te n'has anat quan el cor de la tardor, sàviament com sempre fa, ha deixat despullat el nostre estimat paisatge...

Te n'has anat a deshora, a contracorrent, i ens has deixat amb el pas canviat...

No m'ho podia creure, tu tampoc t'ho hagueres cregut...

I ara ens ve continuament, dibuixada a les aules del vell institut la teua imatge, la teua veu...

Sempre amb el teu somriure t'apropaves a tots, cada dia, amb les teues ganes de comunicar experiències, idees, cultura al cap i a la fi:

- "Mira avui fan a la llotja del Cànem aquesta xerrada, no te la pots perdre..."

- Demà a l'auditori gaudiràs la música...

- Pren, et regale la programació per aquest any al Paranimf."

Eres coneixedor de la crònica del nostre Castelló.

Encara no comprenem com tanta il·lusió, tanta saviesa es poden perdre de cop i volta.

I sí, jo et recorde amb molt d'entusiasme, ho vivies tot apassionadament.

Treballador, sempre hi eres al teu lloc, estudiós dels nostres dies.

...Sabies de memòria tots els llibres publicats de la guerra civil espanyola,

John Preston, Ian Gibson, aquest te l'has de llegir...

Amb la mateixa energia ens parlaves de la Revolució Francesa:

Brumari, Termidor, què bonics noms per a una nova vida, no et pareix?

Josep Lluís he estat testimoni de les llàgrimes dels teus benvolguts alumnes, jo he estat amb ells i sé que t'apreciaven.

Com un vaixell que deixa un estel a la mar, així se t'ha endut la immensitat... però ens has deixat:

-L'esforç diari en el treball, la paciència vers els joves, el caliu i proximitat als que t'envoltàvem, el no saber fer la guerra, més bé ser home de pau...

**Adéu,
per sempre, estimat José Luis.**

Belén Porcar

